

Bożena Grocholska  
Stowarzyszenie EBIB  
[bozena.grocholska@ebib.pl](mailto:bozena.grocholska@ebib.pl)

Marzena Marcinek  
Biblioteka Politechniki Krakowskiej  
[marzena.marcinek@ebib.pl](mailto:marzena.marcinek@ebib.pl)

## Felieton o tym, co się opłaca

Bibliotekarze odpowiedzialni za kształtowanie kolekcji e-zasobów udostępnianych łącznie w ramach baz danych i serwisów stają przed koniecznością podejmowania decyzji o zmianach, kontynuowaniu lub rezygnacji z prenumeraty określonych baz zagranicznych. Ceny tych zasobów są wysokie, a dostępne środki finansowe z reguły niewystarczające na spełnienie oczekiwań wszystkich użytkowników. Dlatego pytanie o kryteria oceny i wyboru serwisów najlepiej odpowiadających realnym potrzebom użytkowników bibliotek akademickich jest stale aktualne. W bibliotekach coraz częściej pojawia się pytanie o opłacalność inwestowania w określone zasoby. W sferze nauki to pytanie o charakterze biznesowym może wydawać się niestosowne, jednak konieczność znalezienia odpowiedzi na nie, w kontekście rosnących oczekiwań władz uczelni oraz nacisku różnych grup użytkowników bibliotek akademickich, jest nieunikniona.

W niniejszym numerze „Biuletynu EBIB” autorki artykułów dzielą się swoimi doświadczeniami w zakresie analizy wykorzystania prenumerowanych baz danych, strategii kształtowania polityki gromadzenia i udostępniania e-zasobów, a także relacji pomiędzy zapewnieniem dostępu do najwyższej jakości źródeł, ich wykorzystaniem oraz efektami w postaci publikacji i cytowań w czasopismach naukowych.

Numer otwiera artykuł pt. *Platforma informacyjna CAS SciFinder w Krajowym Konsorcjum Chemical Abstracts* przedstawiający wieloletnie doświadczenie Biblioteki Głównej Politechniki Wrocławskiej (obecnie Centrum Wiedzy i Informacji Naukowo-Technicznej) w organizowaniu konsorcyjnego dostępu do bazy Chemical Abstracts na platformie informacyjnej SciFinder. Mogą się Państwo zapoznać z modelem finansowym oraz procedurami zakupu z uwzględnieniem rozkładu kosztów instytucji uczestniczących w konsorcjum na przestrzeni lat. Dopelnieniem całości są statystyczne zestawienia wykorzystania bazy przez instytucje uczestniczące w konsorcjum.

W artykule pt. *Liczymy e-zasoby* mogą Państwo przeczytać o różnicach pomiędzy statystykami dostępnymi na stronach wydawców lub dostawców baz oraz o tym, jaki

wpływ na otrzymane wyniki ma stosowanie przez biblioteki systemów i narzędzi zapewniających użytkownikom biblioteki zdalny dostęp do e-zasobów. Porównanie jest tym ciekawsze, że autorki pracują na uczelniach ekonomicznej i technicznej, a w artykule odwołują się między innymi do wyników analizy kosztów wykorzystania tych samych baz w różnych środowiskach.

Z kolei w artykule pt. *E-zasoby – koszt czy inwestycja?* na przykładzie uczelni rolniczej autorka uzasadnia, dlaczego uczelniom opłaca się inwestować w wysokiej jakości bazy danych i czym grożą zaniedbania w tym zakresie.

W ogólnej ofercie e-zasobów znakomitym dopełnieniem zagranicznych baz danych jest baza BazTech, indeksująca polskie czasopisma z zakresu nauk technicznych. Korzystanie z tej ogólnodostępnej bazy z pewnością opłaca się zarówno indywidualnym użytkownikom, jak i bibliotekom. Jednak autorki artykułu pt. *Sposoby i skuteczność promocji bibliograficznej bazy danych BazTech* stawiają ważne pytanie: czy prestiżowe, bezpłatnie dostępne polskie bazy typu BazTech kiedykolwiek będą równoprawnym partnerem z bazami zagranicznymi w kolejce do finansowania ze środków publicznych?

Artykuły tematyczne niniejszego numeru zapewne zainteresują przede wszystkim bibliotekarzy akademickich. Mamy nadzieję, że innych Czytelników, zwłaszcza z bibliotek publicznych, zaciekawia zamieszczony w dziale *Badania, teorie, opinie* artykuł pt. *Schemat klasyfikacji jako narzędzie wyszukiwawcze*. Autor zwraca w nim uwagę na informacyjno-wyszukiwawcze funkcje kartkowego katalogu UKD oraz brak narzędzi prezentujących logiczno-hierarchiczny układ zbiorów w katalogach komputerowych. W tym kontekście zwraca uwagę na potrzebę opracowania narzędzi pozwalających odzwierciedlić w katalogach komputerowych strukturę kolekcji w wolnym dostępie.

Natomiast sprawozdanie z wyjazdu bibliotekarki w ramach projektu *Erasmus+* przeniesie wszystkich Czytelników do Belgii, gdzie poznamy bliżej bibliotekę *Université catholique de Louvain*.

Jesteśmy przekonane, że czytanie zawsze się opłaca, dlatego serdecznie zapraszamy do lektury!

*Bożena Grocholska i Marzena Marcinek*